10 ՓԱՐԱ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ارمنیجه سورهانتاق غزته‌سی صاحب امتیازی د. جیوه‌لك
باب عالی جاده‌سی نومرو ۲۰

DIRECTION DU JOURNAL ARMÉNIEN
SOURHANTAG
20, Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՌԱՒՕՏՆԵՐԸ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը ԿԱՆԽԻԿ ղշ. 75
6 » » » 40

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 100
6 » « » 50

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ
12 ամիսը ԿԱՆԽԻԿ Ֆրք. 22
6 » » » 11

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ'ԸՆԴՈՒՆՈՒԻ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ
10ԻՆ 20ԻՆ ԵՒ 30ԻՆ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

ՕՐԱՑՈՅՑ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ

1904

ՀԻՆ ՏՈՄԱՐ— ՅՈՒԼԻՍ 17 ՇԱԲԱԹ

Սրբոց որդւոց եւ թոռանց Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին, Արիստակէսի, Վրթանէսի, Յուսկանն Գրիգորիսի և Դանիէլի. Ցն. Մաֆրինեայ կուսին, Տն. Սամ Եէլի.

ՆՈՐ ՏՈՄԱՐ—ՅՈՒԼԻՍ 30

ՅԱՃԱԽԱԿԱՆ.—1322 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 16

Տարեդարձ գահակալութեան Վիքթոր Էմմանուէլ Գ. թագաւորին Իտալիոյ (1900)

ՎԱՂԸ

ՀԻՆ ՏՈՄԱՐ—✝ ԿԻՐԱԿԻ ՅՈՒԼԻՍ 18

Գ. զկնի Վարդավառի. Հարանց.

ՆՈՐ ՏՈՄԱՐ— ՅՈՒԼԻՍ 31

ՅԱՃԱԽԱԿԱՆ— ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 17

ԿԷՍ ՕՐ. — Թրք. 4.52 Եւր. 4.37

ՊԱՏՄԱԿԱՆ.—1900 Յուլիս 18ին կը մեռնի Գրիգոր Զանշեանց, ուսուցիչ գրագէտ, որ ունի ուսեր կարեւոր հեղինակութիւններ և ծանօթ է Թուրքիոյ Հայոց իր աղքատախնամ արդիւնաւոր գործունէութեամբ.

—1838 Յուլիս 18ին կ'օծուի Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին.

—1863 Յուլիս 18ին Կարապետ Վրդ. Շահնազարեան Մանչէսթրի մէջ կը սկսի հրատարակել «Երկրագունտ»ը որ դադրած է 1864ին.

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆՕԹԵՐ

ԳԱՂԹԱԾԸ

ՕԳՏԱԿԱՐ Է ԹԷ ՎՆԱՍԱԿԱՐ

ՀԱԶՈՒԱԴԷՊ ԵՐԵՒՈՅԹ ՄԸ

Ամէնէն հռչակաւոր ընկերաբաններու եւ հմուտ անտեսագէտներու կողմէ բացարձակօրէն հաստատուած վճիռ մըն է թէ գաղթումը, կամ, մեր մէջ սովորական դարձած բառով՝ պանդխտութիւնը վնասակար հետեւանքներ միայն կ'ունենայ։ Այն բոլոր համայնքները, որոնք իրենց բնավայրէն հեռանալու անխուսափելիութիւնը ունեցած են, դատապարտուած են նիւթական ամենամեծ վնասներ կրելու և բարոյապէս ալ կորսնցնելու իրենց բնորոշ ինքնուրոյնութիւնը՝ ձուլուելով իրենցմէ աւելի զօրաւորներու, մանաւանդ աւելի բազմաթիւ տարրներու մէջ և անուղղակի կերպով վնասելով իրենց բնավայրին, ուրկէ կը հեռանան և որուն բնակչութեան աճումին մեծագոյն արգելքը կ'ըլլան։

Դարերու ընթացքին մէջ դիտուած և բազմաթիւ օրինակներով հաստատուած իրողութիւն մըն է ասիկա։ Եւ սակայն ամէն կանոն իր բացառութիւնը ունի, եւ այս բացարձակապէս ընդունուած վարդապետութիւնն ալ այս անգամ մասնակի հերքում մը կը ստանայ. հերքում մը որ միջազգային համերաշխութեան գեղեցիկ օրինակ մը կ'ընծայէ միւսնոյն ատեն։

Այս օրինակը կուտան Իտալիա եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները։

Ամէն մարդ գիտէ թէ Իտալացի բազմաթիւ գաղթականներ կը գտնուին Ամերիկայի մէջ։ Այս գաղթականները մէկ առաջ հիւսիսային Նահանգներու —Պիէմոնդէ, Լոմպարտիա, Վենետիկ— բնակիչներ էին, փոքրիկ դրամագլուխներու տէր անձեր, որոնք իրենց կիները, զաւակները եւ նոյն իսկ ընտանի անասունները միասին առնելով ճամբայ կ'ելլէին դէպի Հարաւային Ամերիկա, մասնաւորապէս Արժանթին, ուր կը հաստատուէին, առանց անգամ մըն ալ իրենց երկիրը վերադառնալու մտադրութեան։ Ասոնք մէյ մըն ալ չէին երեւար, և ասոնց մեկնումը բացարձակ կորուստ մըն էր, ակարացում մը երկրին համար։

Այսպէս է սակայն՝ իրենց երկրէն մեկնող Գերմանացիներուն համար, եւ ճիշդ այս պատճառով է որ Գերմանիա— ինչպէս ժամանակաւ Իտալիա—կը փափաքի նոր գաղթավայրեր ձեռք բերել, իր երկրէն հեռացող ուժերը հոն հաստատելու համար։

Բայց Իտալացիներու դէպի Ամերիկա գաղթումը իր առաջ տարիէ ի վեր բոլորովին փոխած է իր երեւոյթը. այնպէս որ փոխանակ երկրին համար ակարացում մը ըլլալու, հարստութեան աղբիւր մը կը դառնայ այսօր։ Իտալիայէն գաղթականներ տանելու համար կազմուած ընկերութիւնները՝ Իտալիայէն Ամերիկա ճամբորդութեան նաւագինը առատօրէն աժանցուցած են, այնպէս որ ամէնէն աղքատ հողագործն անգամ կրնայ փորձուիլ։ Հիմայ այլ եւս Իտալիոյ փոքր դրամատէրները չեն որ կը գաղթեն, այլ հարաւային Իտալիոյ ամէնէն աւելի աղքատ նահանգներու գիւղացիներն են որ Ամերիկա կ'երթան։ Եւ իրենց գաղթավայրն է՝ ոչ թէ Հարաւային Ամերիկա, ուր գացողը հոն կը մնայ եւ ա՛լ ետ չի դառնար, այլ հիւսիսային Ամերիկա,—արդէն բազմամարդ և արդէն հարուստ—որ մէկ բանի միայն կարօտ է՝ աշխատաւորի բազուկին, զոր առատ գնով կը վարձատրէ բայց զայն չի դատապարտեր Ամերիկայի մէջ մնալու։ Այնպէս որ հարաւային Իտալիոյ այդ գաղթականը օրին մէկը դիւրութիւնը կ'ունենայ իր երկիրը դառնալու։ Այսպէս, Իտալական գաղթականութեան հոսանքը իր բնութիւնը հիմնովին փոխած է հիմայ. առասպելական գետ մըն է կարծես, որ վերստին դէպի իր ակերը կը հոսի։

Պատճա՛ռը այս նորանշան երեւոյթին։

Շատ պարզ է։ Իտալացի բանւորը, Մ. Նահանգները գտնուելու միջոցին, փոխանակ հոն վատնելու իր բոլոր վաստակածը, անոր մէկ մասը կը ղրկէ իր երկրին (Իտալիոյ) մէջ գտնուող խնայողական սնտուկին։ Ամերիկացի գործատէրները՝ բանւորին թոշակին այս մասը ուղղակի անոր չեն վճարեր, գաղթելու ատենը անոր հետ կնքուած պայմանագրին համաձայն, գործաւորին ծննդավայրին եղող գիւղին կամ քաղաքին խնայողական սնտուկը ամէն ամիս Ամերիկայէն կը ստանայ գաղթականներու խնայողութիւնները ներկայացնող գումարը։

Այդ գաղթականներու թիւը տարեկան 50,000ի կը հասնի, և ասոնց իւրաքանչիւրը տարին 500էն 700 Ֆր.ի չափ խնայած դրամ կը ղրկէ իր երկիրը, որով տարին համագումար 25էն 35 միլիոն Ֆր.ի գումար մը կը մտնէ Իտալիոյ խնայողական սնտուկները։ Այս դրամը կը գործածուի գլխաւորաբար Իտալական արժէթղթերու գնման, որով արտասահման գտնուող Իտալական արժէթղթերը հետզհետէ երկիրը կը քաշուին, որով Իտալիոյ կառավարութիւնն ալ կ'օգտուի նմանապէս։ Այսպէս, Նաբոլիէն եւ Ճենովայէն չուող նաւերը դէպի Ամերիկա նաւ նաւով աղքատ բանւորներու գաղթումը Իտալիոյ նիւթական կացութիւնն ալ բարելաւելու կը նպաստէ մեծապէս։

Ամէնն այս չէ։

Իտալացի աշխատաւորը, գիտնալով թէ փոքրիկ հարստութիւն մը ունի իր գիւղին մէջ, չի կրնար դիմադրել իր երկիրը վերադառնալու բաղձանքին։ Ուստի քանի մը տարուան բացակայութենէ ետքը, իր գիւղը կուգայ իբրեւ կալուածատէր կամ փոքրիկ դրամատէր մը, մինչ ուրիշ գաղթականներ կ'երթան իր տեղը կը բռնեն Բիդզպուրկի գործարաններուն մէջ կամ Չիքակոյի քարափներուն վրայ։ Այսպէս, Ամերիկա Իտալացի աշխատաւորներ զրկուելը ժամանակաւոր հանգամանք մը ունի, մինչ Ամերիկայէն Իտալիա ղրկուած դրամը հաստատուն է և տեւական։ Իրենց երկիրը դարձող Իտալացիները, ձեռք բերուած նիւթական կարողութեան շնորհիւ կ'ընդարձակեն մշակելի հողերու տարածութիւնը եւ ասկէ զատ, Ամերիկայի մէջ չորքոտ կեանքի մը վարժուող այդ բանւորները, աւելի աշխատասէր եւ երկրին աւելի օգտակար քաղաքացիներ կը դառնան։

* * *

Բայց պէտք չէ խաբուիլ երեւոյթներէն։ Այս բոլոր բարիքները յառաջ բերողը գաղթումը չէ ինքնին։ Հարաւային Իտալիոյ գիւղացիներու գաղթականութեան մասնաւոր պայմաններն են այս գեղեցիկ արդիւնքը տուողը։

Դիտելի է որ Հարաւային Իտալիոյ այդ բնակիչները ի ծննդենէ ունին խնայողութեան ոգին և իրենց ծննդավայրը դառնալու բնազդը։ Դիտելի է որ այդ գաղթականները ամենամեծ օժանդակութիւնը կը վայելեն դրամ խնայելու և խնայուած դրամը իրե՛նց ծննդավայրին խնայողական սնտուկին մէջ է որ ի պահ կը դրուի, ինչ որ մեծ խայծ մը կ'ըլլայ գաղթականին՝ սրտով կապուած մնալու իր ծննդավայրին հետ։ Դիտելի է մանաւանդ որ Ամերիկացի դրամատէրը յաճախ ինքն է որ կուգայ աշխատաւորներ փնտռելու Իտալիոյ մէջ, և գաղթականը իր բնականոն օճախէն մեկնելէն առաջ, արդէն իսկ պայմանագրուած է եւ ապահով է թէ հոն, Ամերիկայի մէջ շահաբեր աշխատութիւն մը կը սպասէ իրեն։ Այս պայմաններով է որ գաղթականութիւնը հարստութեան աղբիւր մը կը դառնայ Իտալիոյ համար։

Առանց այդ պայմաններուն, երբ ա եւ է պանդուխտ մը ապահովութիւն չունի թէ իր երկրէն դուրս՝ պիտի կրնայ երկրին մէջ շահածէն աւելի դրամ շահիլ եւ խնայել, երբ վստահ չէ նոյն իսկ գործ մը գտնելու, — որ ատեն անոր թշուառութիւն մը կը սպասէ իրեն օտար երկինքի տակ—, այդ պարագային՝ բացարձակապէս անարդարանալի արկածախնդրութիւն մը կը դառնայ իր ըրածը, եւ գաղթականութիւնը կը մնայ թշուառութեան և աղքատացման հիմնական պատճառ մը, ինչպէս եղած է դարերէ ի վեր։

ԲԼԻԾ

ԶԻԿ-ԶԱԿ ՆՕԹԵՐ

ԳՐԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿ ՄԸ

Հակառակ գրականութեան անհաղորդ ըլլալու համբաւիս, զոր Ղալաթիա հրատարակող վաղաթառամ չարաթաթերթ մը շնորհել չահնցայ, պիտի զիկ-զակեմ գրականութեան վերաբերեալ նիւթի մը վրայ։ Գիտէք անշուշտ թէ՝ Սիպօ էֆ. Դալեթեան մը ունինք, Ակնցի, որ դպրոց, գիրք, գրականութիւն ամէնը իրար կը խառնէ։ Արդէն, լրագիր, գիրք, հանդէս եւն. կարդացող մէկը չկայ որ իր անունը լսած չըլլայ, կամ դպրոցի մը դռնէն ներս մտնող մէկը, որ անոր հրատարակած դասագիրքերուն կամ գեանեղած... դասատուներուն հանդիպած չըլլայ։ Անուասիկ այս անձը խորհուրդ յղացած է վերջերս հրատարակելու «Ծաղիկ Հայ Նոր Գրականութեան» անուն հատորներ, որոնք պիտի բովանդակեն բարոյագիտական, գեղարուեստական, նկարագրական, անտեսագիտական եւ այլ զանազան նիւթեր։ Դալեթեանի այս գործը մինչեւ հիմա գտնուածներէն աւելի կատարեալ եւ աւելի լայն շրջանակ մը ունի։ Միօրինակ լեզուով մը հրատարակած է բոլոր գրութիւնները, ինչպէս իր յայտարարութենէն կ'երեւի—ո՛վ որ ալ եղած ըլլայ անոնց հեղինակը։ Սակայն ինք իբրեւ առաւելութիւն մը մատնանիշ կ'ընէ թէեւ, սակայն այդ մասին կարծիքները կրնան տարբերիլ, քանի որ արդէն իսկ իբրեւ գրող անուն և գիրք ունեցող անձնաւորութիւններու գրութեան ոճը փոփոխել ներելի չի կրնար ըլլալ ըստ ամենայնի։ Այս սակայն գործ մը՝ որ բաւական մեծ աշխատութեան մը կը կարօտի անշուշտ. երեւան ելած ատեն գնահատութեան պիտի արժանանայ եւ այն ատեն պիտի ճշդուի թէ Դալեթեան կրցա՞ծ է իր նպատակին հասնիլ։ Այսպիսի գործ մը մատչելի պիտի ըլլայ ուսումնականներուն և ռամիկին, ուսուցչին, ուսանողին, ժողովուրդին ու դպրոցականին։ Հետաքրքրապէս։

ԱՐԱՄ

ՄԻՄՈՍԻՆ ՕՐԱԳԻՐԸ

ԿԻՐԱԿԻ

Կը սպասե՞ն ու կը սպասե՜ն!

Տրամա՜լ մի ըսէք... աս աշխարհիս վրայ ամէն մարդ, գէշ աղէկ, բան մը կը սպասէ։

Մրցանակաբաշխութեանց հանդէսներուն վարժապետները կը սպասեն, աշակերտները կը սպասեն, ներկաները անոնց նայելով՝ իրենք ալ... կը սպասեն։

Երբ մեռնելու ըլլաք, վարդապետ մը գամբանական մը կը սպասէ, բարեկամ մը իր ցաւակցութիւնները կը սպասէ եւ ձեր հիւպաղներէն քարոզիչ պատուելի մըն ալ, գերեզմանատանն մէջ, ճառախօսելու արեւին տակ օձիքը բացած՝ իր յիշատակները... կը սպասէ։

Նշանածը կը սպասէ թէ ե՞րբ պիտի կարգուինք, ու հայրս կը սպասէ թէ ե՞րբ... մարդ պիտի ըլլամ։

Դերձակս կը սպասէ թէ չորս տարի առաջ շինել տուած գօթէնիմս դրամը պիտի վճարեմ, եւ սանտրուհիս կը սպասէ որ եթէ այս ամսու գլխուն պարտքս չվճարեմ, կրնամ... օդափոխութեան երթալ։

Կարգուած օրը բոլոր բարեկամներդ շնորհաւորութիւններ կը սպասեն, նիները սիրուհիին, «ինչ՞ու գիշեր խաբեց» կը սպասէ, եւ լրագրապետները՝ իրենց չգանձուած բաժանորդագիններուն վրայ կը սպասեն։

Տունը մնացած աղջիկները՝ «Էրիկ կ'ուզեմ, հիմայ կ'ուզեմ» կը սպասեն, խմբագիրները ամէն օր սիւնակներով «Դորդ Մօսքեր» կը սպասեն, իսկ բանաստեղծները՝ այս աւաք օդին ատանելու կը սպասեն։

Խանութպանները օրը ամբողջ ժամ լարուած մեքենայի պէս կը սպասեն, եւ երբ առեւտրականներ ներկայ ժամ ալ իրենց տրկինները կը սպասեն։

Մեր զոյգ մը անդական թերթօնագիրները առաւօտուն օրը՝ առաջին էջին մէջ կը սպասեն։

Մայրիկս հայրիկէս Բիսքանցու մը առնելու համար ամբողջ շաբաթ մը կը սպասէ։

Իսկ այս տողերը գրողն ալ՝ ուրիշներուն սպասելը հասկցնելու համար իր կարգին սկսայ... կը սպասէ։

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Կամաց կամաց մեր մանկապարտէզի տարեկան հանդէսներուն մէջ՝ միայն օյնի պիտի խաղցնեն կարծեմ մանկապարտէզի աշակերտներուն։

Դպրոցական այդ կարգի հանդէսի մը մէջ աշակերտները թատերական ներկայացում մը տուին, ուր իրենցմէ մէկը խիղճ եղած էր եւ ուր աշակերտները իրենց վարժապետը ծեծելու վարժութիւնը ըրին։

Ուրիշ հանդէսի մը մէջ աշակերտ մը պարծանքով ըսաւ թէ՝ «իր հօրեղբայրը անգղիէրէն պէս կը քնանայ»։

Այսօր ալ վարժարանի մը աշակերտները բեմին վրայ գրաշարութիւնով ու կազմակերպութեամբ զբաղեցան եւ ցերութիւն ու խմբագրութիւն ըրին. լրագրականութեան ասպ մասունք բանիներ կացած տեղերնին դերասան ըրին, իբր թէ բաւական չըլլար մինչեւ հիմայ անոնց կրած խայտառակութիւնը՝ մեր գրողներուն կողմէ։

Ա՛լ ասկէ ետքը մի՛ սպասէք որ մենք դերասանութեան համար զօնական փաքսատ չունինք։ Եթէ ասանկ երթայ կարծեմ կամաց կամաց չէնքը-նորոգ դպրոց մը չպիտի մնայ, եւ մեր միայն դերասանութեան պիտի ունենանք, և աշակերտները փոխանակ իրենց թեւաւորութիւնը սորվելու, մենախօսութիւն ու ճարտասանութիւն պիտի սորվին։

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

—Ըսէ նայիմ, ո՛վ Միմոս. հիմակուան գրագէտները ինչո՞ւ կը պատասխանեն իրենց դէմ գրուած յօդուածներուն։

—Նախ կ'ըսեն.—«Ես չեմ զիջանիր քեզի պատասխանել»։ Եւ յետոյ չորս սիւնակնոց պատասխան մը կը գրեն, որմէ ետքը կ'աւելցնեն.—«Ահա վերջին խօսքս. ա՛լ այս խնդիրը ինծի համար փակուած է»։ Եւ խնդրին իրեն համար այս կերպով փակուելէն ետքը, ճիշդ առաջ անգամ իւրաքանչիւր յօդուածին տակը ամէն անգամուն ալ խնդիրը կը փակեն և յաջորդ յօդուածով մը նորէն կը բանան։

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

Միմօսին compte-rendu.—

—Էսաեան վարժարանի մրցանակաբաշխութիւնը կայ, չէրթա՞ս ծօ՛..,

Ու մէկ երկվայրկեանի մէջ, օձիքովիզս և կօշիկներս ալ առքս անցընելու պէս չունչս առի այն վարժարանը որուն Բարձր. Դասընթացքի աշակերտուհիները եթէ հազար օրիորդներու մէջ ալ տեսնեմ, կրնամ անմիջապէս զանազանել, ա՛յնքան յատկանշականօրէն բանաստեղծական հով մը ունին։

Դրան ամէն՝ աշակերտ մը դիմաւորեց զիս,

—Հանդէսի՞ն պիտի երթաք, միւսիւ Կավրօշ, հարցուց, իբր թէ այդ ժամուն կարելի ըլլար ուրիշ բանի համար հոն երթալ։

—Կարծեմ, պատասխանեցի պեխերուս տակէն։

Ու սկսանք ելլել սանդուխները՝ որոնց վերջանալու միտք չունէին բնաւ։

Ելանք ու ելանք, ելանք ու ելանք, ելանք ու ելանք։

—Թավա՞ն իջին կ'ելլանք կոր, հարցուցի քովի պարոնին.

—Չէ՛, ըսաւ, մօտեցանք։

—Եթէ սանճաքօր մը դրած ըլլայիք գէշ չէր ըլլար։

—Չէ՛, չէ՛, ելանք։

Ու այս խօսքին վրայ ալ նորէն ելանք ու ելանք, ելանք ու ելանք, ելանք ու ելանք, անանկ որ պահ մը ինծի այնպէս եկաւ որ Թուռ-Էյֆէլի գագաթը կ'ելլանք կոր։

Քանի մը անգամ սանդուխներուն վրայ տիտիկ ընելով՝ հանգիստ առնելէ ետք, վերջապէս հասանք այն երանելի հանդիսասրահը, որ երկրէս աւելի երկինքի ամպերուն մօտ էր։

Սիրելի վարժապետ - բարեկամներս այս հանդիսաւոր առթիւ հագած էին իրենց բրաէնկօթները, որոնք կանանչի չէին զարներ։

(Վերջին պարագան գիտնամը կը յիշեմ, որովհետեւ վարժապետի բրաէնկօթ մը որ կանանչափառ չէ, արժէք մը չունի)։

Սիրելի բարեկամս Սուրեան՝ շատ մը աթոռներու և նստարաններու վրայէն զիս անցընելու համար ինծի բաւական ճամփաղութիւն ընել տալէ ետք, վերջապէս նստեցայ տեղ մը, իբր սահման ունենալով հիւսիսէն վարդապետ մը, հարաւէն աէրտէր մը, արեւմուտքէն վարդապետ մը և արեւելքէն նորէն աէրտէր մը։

Ո՛հ, պիտի չնկարագրեմ ձեզի թէ ի՛նչպէս քառասունհինգ աստիճան տաքութիւն զգացի, վրաս քանի՛ անգամ «նէօպլէթ» եկաւ, ինչո՛ր պայդրն պայդրն կը նայէի դիմացս նստող դեռատի վարժուհիի մը՝ որ գլխարկին վրայ առնուազն հինգ մետր ծուռով կապոյտ վուալ մը կը կրէր,—ո՛հ, ասոնք ձեզի չպիտի, պիտի չնկարագրեմ։

Միայն յիշեմ գլխաւոր պարագաները.—

Այնչափ շատ օշարակ խմեցինք, որ մենէ շատերուն փորը՝ օշարակավաճառի խանութ դարձաւ, և օշարակով կշտացողները՝ կէս օրուան ճաշին աւելորդ ծախքէն ազատուեցան։

Օրիորդ մը Ֆրանսերէն ատենաբոր մը արտասանեց, որուն համար դիմացս նստող տիկին մը սա դիտողութիւնը ըրաւ բարձրաձայն.

—Բա վո՛ւյ, բրպզըրսր Քրանսըզի կ'րլլանցի կոր։

Եւ որպէս զի օրիորդին արտասանութիւնը նսեմ չառնէ, երեք անգամ օդին մէջ թքաւ,

—Թու՛, թու՛, թու՛, ըսելէն։

Տասնըչորս տարեկան օրիորդ մը՝ մօր մը պարտականութիւններուն վրայ հազուացուց ճառ մը խօսեցաւ։

Սպասեցի որ առաջ տարեկան մանչ մըն ալ ելլէր իր կարգին... հօր մը պարտականութիւնները թուէր, որովհետեւ եթէ կարճ ժամանակ հազնուի օրիորդները պէտք է պզտիկուց մօր մը պարտականութիւններուն գիտակցութիւնը ունենան, արդարօրէն, իրենց կարգին, դեռ շրջազգեստ հագնող մանչուկներն ալ պէտք է որ հօր մը պարտականութիւնները ուսումնասիրեն։

—Յառաջադէմ աշակերտուհիները — այս «հեշտաբոյր ծաղիկները», ինչպէս կոչեց Մարգարեան էֆ. — շրջապատած էին թերթերու լրաբերները,

—Մեր անունները այբուբենական կարգով գրեցէք, ըսելով։

Մտկնած ատենս տեսայ յորդելի ուսուցչուհի մը, որուն ջիղերը ապահովաբար ոտք ելած ըլլալով կուլար։

—Ինչո՞ւ կուլաք, հարցուցի յուզուած շեշտով մը։

—Աշակերտուհիներս իրենց անունները այբուբենական կարգով կ'ուզեն կոր։

—Ma parole, եթէ ամսական հարիւր ոսկի ալ տան նորէն ես աղջիկներու վարժարանի վարժուհի չեմ ըլլար, մոլտոց քովէս համեստափայլ օրիորդ մը։

* * *

Ինքզինքնին բէէլամ ընելու նորագոյն միջոցը.— տասը հատ քերական նուիրել դպրոցական մրցանակաբաշխութեան մը։

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

Տան փեսայ մը՝ դողալով հետեւեալ սեղմելի պատմութիւնը կ'ընէր.

—Անցեալ իրիկուն գինովցայ եւ զոքանչս կրկին տեսայ։

* * *

Զոքանչ մը կը հանչնամ որ գիշերները անհոգով կը պառկի, որպէս զի աւելի աղէկ տեսնէ իր փեսաներուն տանջանքը։

* * *

Կը նախընտրեմ ճշմարտութեան տակ ջախջախուիլ, քան թէ փտտուոր ծեծի մը տակ։

* * *

Ճշմարիտ անկեղծ միջա հանճար մը կ'ունենայ, բայց չպիտի՝ բնաւ։

ՈՒՐԲԱԹ

«Սիրային յարաբերութիւնները պօչ բաներ են, չըլլայ ճէ ալ կ'ըլլայ...»—կ'երգեն երկձայն Հինդլեան էֆ. եւ «Բիւզանդիոն», այս վերջինը յափրացած ըլլալով իրասեմը՝ բազմաթիւ առարկներու հօվարտայութիւններէն։

Բայց ո՛վ Հինդլեան էֆ.. չէ՞ք խորհիր որ եթէ սիրային յարաբերութիւնները չըլլային, ի՞նչ պիտի ըլլար, Տէ՛ր իմ ասոր հետեւանքը։

Այն ատեն մեր համայնքը պիտի զրկուէր ամենէն առաջ ձեզի պէս մեծատուն մանկավարժէ մը եւ Գարբնեան իր յաջորդը չպիտի ունենար՝ յանձին ինծի։

Այն ատեն Ե. Արմէն պիտի չըներ՝ իր Խառնախառնուրջ ասորագրութիւնը գծելու համար զօնլու յօդուածներուն տակ։

Այն ատեն Ե. Փօլանճեան չպիտի քերթէր հոգիներուն ճերմակութիւնը, և մենք, ո՛հ մենք, չպիտի կրնայինք վայելել Քասիմի վէպերը։

Ս. Անգնեայ գիւղաստեղծութիւն չպիտի ընէր եւ Երուսաղէմի հայիները գոյութիւն չպիտի ունենային։

Այն ատեն՝ մանկանոցներս ամէն գիշեր անքուն պիտի մնայինք, որովհետեւ Սիմէօն Տէրունի իր «Դորդ Մօսքեր»ը չպիտի գրեր։

Այն ատեն մեր աղջիկները չպիտի կրնային մօր մը պարտականութիւնները թուել մրցանակաբաշխութեան հանդէսներու մէջ։

Եւ ինչ որ ամենէն սոսկալին է, այն ատեն չպիտի կրնայինք կարդալ Մարկոս Նաթանեանի հոգեկաւ քերթուածները։

ՇԱԲԱԹ

Իզմիրի մէջ վարժապետ մը անձնասպան եղեր է, առաջուց իր կեանքը ձգելով... իր թաղման ծախքը։

Լա՜ւ էիք ասանկ բան։ Վարժապետ մը որ իր դրամովը թաղուի...

Դեռ ինչե՜ր պիտի տեսնենք, Աստուած իմ։

* * *

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ, ՀՐԱՄԱՆՆԵՐԸ ԵՎ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՆԵՐԸ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒ ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒ ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒ ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԾՈՒ ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

ռաւթեանց փորձերը յանձնուեցան Տօք. Եդուարդ Մասրս էֆ.ի և Տօքթ. Սանտ-փան էֆ. Ցակոբեանի։

—Խորհուրդը ուշադրութեան առաւ Մորինոր Եէնի Մահալլէի վարժարանին վերաբացման մասին Պէօյիւքտէրէի Թաղ. Խորհուրդին մէկ պատասխանագիրը և որոշեց խնդիրը յանձնել Ս. Պատրիարքին ուշադրութեան։

—Խորհուրդը ըստ խնդրանաց իր կողմէ պատուիրակ կարգեց Ատենադպիր Փօզաս էֆ. Բերճասէճեանը՝ Ներկայ գտնուելու Նաալը Գարուի վարժարանին ամավերջի հանդէսին, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակի օր։

—Խորհուրդը Ուսուցչական ընտրելւոց Քննիչ յանձնաժողովոյ Ներկայ գտնուող մէկ քանի անդամոց հետ, կարծեաց փոխանակութիւն մը կատարեց ներկայ տարւոյ քննութեանց մասին և արժան դատեց ստանալէ առջը Ս. Պատրիարքին հաւանութիւնը ըստ այնմ ի գործ դնել կարեւորը։

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ
ԵԷՆԻԳԱԲՈՒԻ ՄԷՋ

Նեղ ու երկար սրահի մը մէջ, երեք հարիւր հոգիի չափ բազմութիւն, աւելի ոտքի վրայ քան թէ նստած, հանդիսատես եղաւ երէկ Եէնիգաբուի վարժարանին և մանկապարտէզի տարեկան հանդէսին։ Այս սրահին մէկ կողմը դրուած էր վերատառութիւն մը «Հաւատք, յոյս, սէր» բայց աւելի պատշաճ պիտի ըլլար եթէ երէկուան հանդէսին առթիւ գրուէր,— «Համբերութիւնը կեանք է»։

Այս մէկ անպատշաճ պարագային քով, ոտքի կայնած մէկէ աւելի նպաստաւոր և գոհացուցիչ պարագաներ զորս ստորեւ կարգաւ պիտի յիշենք։ Նախ ինչպէս հասկցուեցաւ տնօրէնին կարդացած տեղեկագրէն, 220 աշակերտի համար կը ծախսուի միայն 2200 ղր. (1200 ղր. եկեղեցւոյ տնտեսէն)։ այդքան ծախքով ստացուած արդիւնքը յոյժ պատուաբեր է Թաղական Խորհրդոյ, մանաւանդ ուսուցիչներուն համար, որոնք իրենց ստացածին համեմատութեամբ չեն աշխատիր, այլ շատ աւելի խնամով։ Երկրորդ պարագան այն է որ ձեռագործութեան յոյժ ձեռնհաս ուսուցչուհի մը, Օր. Անդիկ Կաստանեան յաջողեր է ուղղ ամսան մէջ այս աղջիկներուն իրենց շրջազգեստները կարելու չափ սորվեցնել, ինչպէս որ երեկուան հանդէսին առթիւ ճաշակաւոր պարզիկ շրջազգեստներ շինուած եւ հագած էին ամէնքն ալ։ Երրորդ՝ աշակերտուհիներու մեծ մասին դաշնակահարութեան մէջ ցուցուցած յաջողութիւնն էր, չնորհաւորելի պարագայ մը իրենց ուսուցչուհւոյն տիկին Իսկուհի Եղսերճեանի համար։

Չորրորդ, դիտեցինք որ պատերը ծածկուած էին ձեռագործներով, տեղ տեղ ցուցադրուած էին բանուած բարձեր եւ չապիկներ, ճաշակաւոր ու ունարուած գործեր. այս պարագան ալ ի վեր կը հանէ Օր. Մաքսիմ Փափազեանի ջանքերը, զորս յիշել պէտք է։

Իսկ ինչ որ ամէնէն աւելի նկատելի եւ գնահատելի է, այն ալ Մանկապարտէզի վիճակն է։ Համարձակ կրնանք ըսել թէ Եէնիգաբուի Մանկապարտէզը եթէ ոչ Պոլսոյ մանկապարտէզներուն առաջինը, գոնէ երկրորդն է։ Այնքան ճշդութիւն կար աղայոց շարժումներուն, խօսուածքին եւ պարզութեան, պարերու եւ մարմնամարզերու եւ երգերու ատենին մէջ, առանց անդէպ եւ անյարմար արտայայտութիւններու, որ պէտք կը զգանք կրկնել թէ Օր. Բերբերեան Թագուհեան, մանկապարտէզի վարիչուհի պաշտօնին պահանջուած գիտակցութիւնը ունի։

Այս գոհացուցիչ պարագաները ի վեր հանելէ յետոյ, մեր չնորհաւորութիւնները կը յայտնենք այս արդիւնքը յառաջ բերողներուն։

Աւելցնենք որ հանդիսավայրը զարդարուած էր Օսմանեան դրօշներով. եկատը կ'երեւէր օսմ. զինանշանը՝ երկու քովերը Երուսաղէմի եւ Պոլսոյ Պատրիարքներուն պատկերները։

Ս. Պատրիարքը, որ կը նախագահէր, իր քով ունէր Տ. Մեսրոպ Արքեպ., թաղին եկեղեցականները եւ ծանօթ թաղեցիներ, ինչպէս նաեւ լրագրոց ներկայացուցիչներ, որոնց ամեն մը խնելու համար ամէնէն բարեբաղդներն էն դարձեալ։

Համիտիյէ քոլէճէն յետոյ, Թուրքերէն եւ Հայերէն ուղերձներ կարդացուեցան ձօնուած առ Վեհ. Կայսրն և ջերմութեամբ ընդունուեցան։ Երգեր երգուեցան Թուրքերէն եւ Հայերէն, առաջինը աւելի յաջող, եւ մրցանակներ տրուեցան. այդ միջոցներուն Ֆրանսերէն արտասանութիւններ եղան եւ փոքր աղջիկներ յաջողութեամբ նուագեցին դաշնակի վրայ։

Դպրոցի հանդէսէն վերջ, երեւցան Մանկապարտէզի փոքրիկները որոնց մասին քիչ մը վերը գրած ենք։ Իրենց բոլոր խաղերը, արտասանութիւնները գնահատուեցան։ Ամէնէն վերջը երեւցան մանկապարտէզի շրջանաւարտները (այսպէս գրուած էր մեր ձեռքը գտնուած կարգացոյցին մէջ) որոնք սիրուն արտասանութիւն մը ըրին, իրենց նախակրթարան մտնելուն առթիւ։ Երբ Ս. Պատրիարքը իր փակման բանախօսութիւնը ըրաւ, դիտողական եւ քննադատական խօսքեր աւելի, գնահատական եւ քաջալերական խօսքեր ըսաւ, յիշելով նաեւ թէ ինք ուրիշ առթիւ ալ այցելած է այդ վարժարանը և գոհ մնացած է արդիւնքին համար, մանաւանդ այդքան քիչ դրամով ձեռք բերուած արդիւնքին համար։ Ցարդարեց թաղեցիները որ նպաստեն դպրոցին և օրհնութեամբ յիշեց Մարուքէ էֆ. Ֆրէնկեանի եւ իր ընկերներուն աշխատութիւնները Թաղին համար եւ օրհնութեամբ վերջ տուաւ հանդէսին։

Ժամը 6 ու կէսին դպրոցէն ներս մտնողները ժամը 10 ու կէսին կը մեկնէին վարժարանէն. Թաղ. Խորհրդոյ անդամները կը խնդրէին քանի մը վայրկեան ալ մնալ, կ'երեւայ թէ պատուասիրելու համար անանք, որոնք վերի սրահին հեղձուցիչ մթնոլորտին մէջ բաւական պատուասիրուած էին արդէն և վայրկեան մը առաջ դուրս նետուելու ճարը կը նայէին, թէեւ ոչ-դժգոհ հանդէսէն եւ գոհ կազմակերպողներէն։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Տարօրինակ չէ՞. մինչ կը խորհուի ուսուցչութիւնը Թաղական աղաներուն եւ Հոգաբարձուներուն քմահաճ արարքներէն ազատել և ուսուցչաց նիւթական ու բարոյական մակարդակը բարձրացնել յոյժ հանրութեան Մարմարայի եզերքներէն միայն վարժարանին մէջ խմատակ ուսուցիչ մը որ դեռ վկայական մը իսկ ստանալու չէ կարողացած, ինքն իրեն Հոգաբարձուի եւ չգիտեմ ինչի անունը տալով, և իրեն նման մի քանի համախոհներ գտնելով, կը յանդգնի ազգին համակրանքը վայելող բազմարդիւն ուսուցիչ-տնօրէնի մը պաշտօնին մէջ ու անոր իրաւասութեան մէջ սանձարձակութիւններ ընել, մինչեւ իսկ զինքը պաշտօնանկ ընել տալու յանդգնութեամբ, եթէ չհամակերպի իր արտառոցութիւններուն։ Այսպիսիներ չե՞ն որ ուսուցչութեան արժանապատուութիւնը վարկաբեկ կ'ընեն։ Աղէկ կ'ըլլայ որ այսպիսիներ վերադառնան այն արհեստին, ուրկէց սպրդած են ուսուցչութեան նուիրական ասպարէզին մէջ։ Բ. Ս.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ
Ազգ. Պատրիարքարանի

Քղիի Խուպէկ գիւղի բնիկներէն Տօնիկ Մեծիկեան անուն 50 տարեկան, հասակը՝ միջակ, երեսները՝ ցեղնագոյն, աչքերը՝ կապոյտ, պեխերը՝ դեղին, արհեստը՝ բաղնեպան, ընտանեաց տէր եւ տասնեւութ տարի յառաջ պանդխտութեան եղող ազգայինն անյայտացած է։

Կը խնդրուի Հայ ժողովրդենէն, որ եթէ երբէք յիշեալ ազգայինն ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին ո եւ է տեղեկութիւն ունին, հաճին Պատրիարքարանի ծանուցանել։

14 յուլիս 1904 [կնիք]

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

29 Յուլիս 1904

	Երէկուան	Իրիկ.
Ֆրնս. (3% France)	97.65	97.85
Րէժի (Tab. Turcs)	376.	379.
Գօնս. (R. Nouv. Unif.)	85.70	86.12
Երկթ.ի (Lots Turcs)	121.	121.
ՊնքՕԹԹ (Banque Ott.)	566.	566.
Թրանս. (Transwal)	92.	95.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը կատարուեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը փառաւոր կառքի մը մէջ նստած նոյն մզկիթը գնաց, ուր Ուրբաթի աղօթքը կատարելէ վերջը կայս. Պալատ վերադարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին ամերիկեան դեսպանը՝ ընտանեօք, հապէշ պատուիրակները, Սոֆիայի անգլ. հիւպատոսը, Տիֆթաւրթ փաշա ընտանեօք, փոստաներու Ընդհ. Տնօրէնը և 42ի չափ օտարազգի հիւրեր որոնցմէ ոմանք Արաբօղլպետ Իպրահիմ պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ երէկ Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս Վեհ. Սուլթանին ներկայութեանը ընդունուելու։

ԸՆԴՀ. ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.— Ելմտական նախարարութիւնը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, առջի օրուընէ սկսաւ մէյմէկ ամսաթոշակ բաշխել Պետական պաշտօնեաներուն։

ՀԱՊԷՇԱՍՏԱՆ ղրկուած Օսմ. պատուիրակութեան անդամները՝ Ֆերիգ Սաադ էլ-Մալյէտ փաշա եւ կայս. Թիկնապահ Հազարապետ Թալիպ պէյ Վեհ. Սուլթանին կողմէ Հապէշստանի Մենելիք կայսեր ղրկուած ծանրագին նուէրները յանձնած ըլլալով՝ երէկ մայրաքաղաքս վերադարձան։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Բ. կարգի Շէֆագաթ պատուանշան շնորհել Հանր. Պարտուց դրամագլուխ ընդհ. գործառնութեանց ճիւղին պետ Պ. Բերրինեանի կնոջ՝ Տիկին Բերրինեանի։

ՀՐԱՆԴ ՊԷՅ ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ, կայսեր օսմ. գեր-հիւպատոսը, առջի օր մայրաքաղաքս ժամանեց։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ Վարչ. Խորհրդոյ նախագահ հրամանատար Պիէժէ, որ Եւրոպա կը գտնուի, Օգոստ. 5ին հոս կը սպասուի։

ՑՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ երկու ժողովները, Սինոդին օրօշմամբ, խառն նիստ մը պիտի գումարեն յառաջիկայ չորեքշաբթի օր։ Մէկ երկու Թեմերու եկեղեցական վարչութեանց կանոնագրութիւնը ուսումնասիրելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը աւարտած է իր գործը։

ՎԱՌՆԱՅԻ Յունաց հիւանդանոցին տնօրէնութիւնը վերջերս Պուլկար Իշխանապետութիւնը ինք կ'ուզէր առնել։ «Քօնսթանթինօբոլիս» կ'ըսէ թէ՝ չնորհիւ կայս. կառավարութեան պուլկար իշխանապետութեան մօտ ըրած ազդու միջամտութեան, այդ հիւանդանոցին վարչութիւնը նորէն Յոյներուն յանձնուեր է։

ՊԱՂՏԱՏԻ և Պասրայի մէջ ճարակող քոլէրային տարածման դէմ արգելիչ միջոցներ ձեռք առնելու համար, կայս. հրամանաւ յանձնաժողով մը պիտի ղրկուի համաճարակին վայրը։ Այս յանձնաժողովը պիտի կազմուի կայս. Բժշկ. վարժարանի միքրոպաբանութեան ուսուցիչ Համտի փաշայի նախագահութեամբ, որուն պիտի ընկերանան Զ. զօրաբանակի այն բժիշկները որոնց կ'ինկայ քուէն։

ՕՏԱՐ ՄԱՆՐՈՒՔՆԵՐ.— Ելմտական նախարարութիւնը նկատելով որ այս միջոցին մայրաքաղաքիս մէջ օտար մանրուք դրամներ շրջաբերութեան մէջ կը գտնուին և կարգ մը դրամատուներ ու լումայափոխներ ալ կասկածն կ'առնեն զանոնք, որոշեց խիստ կերպով արգիլել անոնց շրջաբերութիւնը, որովհետեւ, ինչպէս յայտնի է, ամենքդրամէն զատ, բոլոր օտար արծաթ դրամներուն շրջաբերութիւնը օրէնքով խապառ արգիլուած է Թուրքիոյ մէջ։ Այս որոշումը հաղորդուեցաւ Առեւտր. և Հանրօգուտ Շինութեանց եւ Ոստիկանական Նախարարութիւններուն, Մաքսային Վերատեսչութեան եւ բոլոր նահանգները։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ, ինչպէս գրած էինք առջէ առաջ, մասնաճիւղ մը բանալու որոշում տուած էր Էսքիշէհիրի մէջ, որ Անատոլուի երկաթուղւոյ ամէնէն կարեւոր մէկ կէտն է։ Այդ մասնաճիւղին բացումը կատարուեր է անցեալ կիրակի օր՝ Յուլիս 11ին, և այս առթիւ ուխարհներ մարթուելով՝ բարեմաղթութիւններ եղած են Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեան համար։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ կրթական Տնօրէնութիւնը հրամայած է տեղւոյն վարժարաններու տնօրէնութիւններուն՝ փակել վարժարանները ամառնապէս, տիրող տաքերուն սաստկութեան պատճառաւ։

ԲԱՆՋԱՐՆՂԷՆՆԵՐՈՒ ՍՂՈՒԹԻՒՆԸ.— Առենէ մը ի վեր, կը գրէ «Լ. Հէրըլտ», բանջարեղէնները եւ պտուղները շատ սուղ կը ծախսուին, վիճակ մը որ կը վնասէ անշուշտ հասարակ ժողովուրդին։ Օր. համար, լոլիկը, որ ուրիշ տարիներ օխան 20 փր.ի կը ծախուէր, դժուարաւ 100 փր.ի կը գնուի։ Մինչ 5 պատիճանը 1 ղր.ի կը ծախուէր, հիմա հատը 20 փր.ի հազիւ կարելի է գնել։ Թարմ լուբիան փոխանակ 30-40 փր.ի 60-70 փր. են.։ Միեւնոյն բանը կարելի է ըսել պտուղներուն համար ալ։ Մեծ ձմերուկը, որ 3 ղրշ. կ'արժէր ըստ սովորութեան, 5 ղրշ.ի կը ծախուի։ Պզտիկ ձմերուկները 3 ու կէս ղրշ.ի կը ծախուին, մինչ 60 փր. կ'արժէին, ևն. ևն.։ Այս պայմաններուն մէջ ինչ ընէ օրական 20-25 ղրուշ շահող՝ 4-5 հոգինոց ընտանիքի մը պետը։ «Լ. Հէրըլտ» կ'ըսէ թէ կարելի է դարման մը տանիլ այս վիճակին, որովհետեւ միայն երաշտութիւնը չէ որ պէտք է պատճառ նկատել այս սղութեան, այլ քննելով պիտի տեսնուէր թէ հրապարակը բանող մէկ քանի վաճառականներ ինչ դեր ծաւալքներ ունին սոր մէջ։ Միւս կողմէ մեր վաճառորդներն ալ, գնի թեթեւ բարձրացում մը եղածին պէս մեծ համեմատութիւններ կուտան անոր։ «Լ. Հէրըլտ» այս մասին Զեհնէ պաշտօնատան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ։

ԿԻՆԵՐԸ ԿԸ ՔՈՒԷԱՐԿԵՆ

Ինչպէս գրեցինք արդէն, Բարիզի յոյն հասարակութիւնը արքեպիսկոպոս ընտրեց Տ. Եէրմանոս Վասիլաքիը։ Բարիզեան թերթ մը այս ընտրութեան առթիւ,— որ տեղի ունեցած է տեղւոյն հելլենական դեսպան Պ. Տէլեանիի նախագահութեամբ—կ'ըսէ թէ ֆէմինիզմը մեծ յաղթանակ մը տարեր է Բարիզի մէջ, և այս՝ տեղւոյն հելլեն գաղութին մէջ։ Բարիզի յոյն հասարակութեան կանոնագրին համաձայն, Եպս.ը կ'ընտրուի ժողովով գաղութին ամ'ն անդամներուն, որոնք տարեկան նպաստ մը կը յատկացնեն եկեղեցիին։ Եւ յիշեալ ընտրութեան օրը գումարուածին յատկացուած սրահին և եկեղեցւոյ յարակից մասերուն մէջ նշմարուեր են ճոխ արդուզարդերու մէջ փայլող՝ Բարիզեան սալոններու մէջ ծանօթ Յոյն տիկիններ, հրապուրիչ տիկին Ա...ը, չնորհալին տիկին Բ.ը, միլիոնատիրուհի տիկին Գ.ը, սրամիտ Օր. Դ. ևն., որոնք խօսքի խառնուեր են, ազնուութեամբ վիճաբաններ են, այս ինչ կամ այն ինչ ընտրելիին համար աշխատեր են, եւ յետոյ, իրենց անունը կանչուելուն, չնորհալի գնացքով մը գացեր իրենց քուէն ձգեր են սափոր։ Ուրեմն կիները կը քուէարկեն։

ՈՃԻՐ, ԱՐԿԱԾ ԵՒՆ.

ԱՐԻՒՆԱԼԻՑ ԿՌԻՒ ՄԸ տեղի ունեցեր է անցեալ կիրակի օր, Սելանիկի մէջ, Ալհամպրա սրճարանին մօտ մէկ քանի անձերու միջեւ, եւ Սէյֆուլլահ անուն մէկը դաշոյնով սպաններ է կազի գործարանին մէկ գործաւորը՝ Քէրէմը, եւ ձերբակալուեր է։

ՀՐԴԵՀ ՄԸ ալրեց Եէնիճէի մէջ (Միխալըճ, Պրուսա) 24 տուներ; Հանգանակութիւն մը բացուեր է ի նպաստ հրկիզեալներուն։

ՊԻՂԱՏՈՍԻ առջեւ խաղած «Սալպպուրկ» չոգենաւին ուղեւորները «Քառթօր» չոգենաւով մայրաքաղաքս բերուեցան։

ԹԱՏՐՈՆ

Վաղը գիշեր, (Կիր.), Գատըգիւղ, Մէօհիւրտարի Թատրոնին մէջ, Մնակեան էֆ.ի Օսմ. Թատերախումբը, պիտի ներկայացնէ խիստ ծիծաղաշարժ 3 գաւեշտներ

ՖԻԼՕԺԷՆ, ԺԱՄԱԳՈՐԾԻՆ ԳԼԽԱՐԿԸ ԵՒ ՊԱՐՈՆ ՊԱՌԱՏԻՒՔ

Կը յուսանք որ Թատերասէր Գատըգիւղցիները այս անգամ ալ պիտի փութան ներկայ գտնուիլ, այս խաղերուն, զորս փայլուն կերպով ներկայացնելու համար ամէն պատրաստութիւն տեսնուած է։

Երկուշաբթի գիշեր ալ Մաքրիգիւղ՝ 3 գաւեշտ։

* *

ՕՍՄ. ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿ ՁԱՒԵՇՏԱԽՈՒՄԲԸ

Կ'իմանանք թէ Օսմ. Կատակերգակ Ձաւեշտախումբը, որ անցեալ տարի ա՛նչափ առաջ ընդունելութիւն մը գտաւ, այս անգամ ալ կարճ դադարէ մը ետք, պիտի սկսի իր ներկայացումները՝ տնօրէնութեամբ ԱՐԱՄ ԷՖ. ՄՆԱԿԵԱՆԻ։ Թատերախումբը բաւական ատենէ ի վեր արդէն փորձերով զբաղած ըլլալով, պիտի կրնայ այս տարի ալ 12 հատի չափ Նոր կատակերգութիւններ ներկայացնել։ Այս անգամ Թատերախումբին անցեալ տարուան անդամներուն միացած է Մնակեան Խալ. հանրածանօթ grand premier Մաթէոսեան էֆ.։ Խումբը ունի նաեւ նոր ուժեր, որոնց մէջ կը լսենք նաեւ Եղոփք Շահինի եւ ուրիշ խոստումնալից ապագայ արուեստագէտներու անունները։ Գալ շաբթու խումբը իր տեսլին պիտի ընէ Լապոլին հիանալի կատակախաղովը,

ՍԻՐԵԼԻ ՍԷԼԻՄԱՌ

կատակախաղ 3 արարով։

Վերապահութեամբ կը լսենք նաեւ թէ այս տարի Թատերախումբին պիտի միանան տեղական կարող և ծանօթ դերասաններ, որոնց անունները Օսմ. Կատակերգակ Ձաւեշտախումբին հանդէսը պիտի կրկնապատկեն։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

ԱԶԳ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Օսմ. Հանր. Պարտուց Թողեալ Հասոյթներու ընդհ. Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանի աշակերտներուն թէ՝ նոյն հաստատութեան վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ չաբաթ 4(17 սեպտեմբեր 1904. և դասերը պիտի վերսկսին նոյն օրը։

Հետեւաբար կը հրաւիրուին Ա. և Բ. կարգի աշակերտները շերամաբուծական հաստատութիւնը գտնուիլ վերոյիշեալ թուականին։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

14(27 յուլիս 1904 6—1

ՀԵՌԱԳԻՐ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՕՓԼԷՆ

(«Սուրհանդակ»ին հաղորդուած)

ԹՈՔԻՕ, 28 Յուլիս.— (Պաշտօնական).— Զօր. Օքու կը տեղեկագրէ թէ ճափոնական բանակը թշնամին հալածելով Յուլիս 25ին Թաշիչաօի հիւսիսակողմը մտաւ։ Ռուսերը Հայչէնկ քաշուեցան։ Նիւչուանկ բացերու մէջ է։

Թօքիօյէն ղրկուած երկրորդ պաշտօնական հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Զօր. Օքուի մէկ տեղեկագրին նայելով, յուլիս 241 ճակատամարտին մէջ ճափոնական կորուստները 800 հոգի կը հաշուուին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ զեկոյցը կ'ըսէ թէ ռուսական կառավարութիւնը ապահովութիւններ տուած է թէ՝ «Նայթ Քըմէնտէր» չոգենաւին խնդիրը բարեկամաբար պիտի կարգադրուի։

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ և Ռուսիոյ միջեւ կարգադրուած առեւտրական նոր դաշնագիրը ստորագրուեցաւ այսօր։

ՆԱՍԻՕՆԱԼԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

(«Սուրհանդակ»ին հաղորդուած)

ԼՈՆՏՈՆ.— Թաքուշանի բանակը յարձակեցաւ ռուսական երեք վաշտերու վրայ և քշուելու հարկադրեց զանոնք։ Ցեռայ Ճափոնցիները գրաւեցին Հայչէնկի արեւելեան կողմի ճամբուն իշխող դիրքերը։

—Այսօր ստացուած տեղեկութիւնները կը ծանուցանեն թէ Քաւրօքի և Նօծու զօրավարներուն բանակները կը փորձեն միանալ, Զօր. Քուրոբաթքինի բանակին հաղորդակցութիւնները կտրելու համար Լիաօ-Եանկի և Մուգտէնի միջեւ։

—Զօր. Օքուի բանակը Թաշիչաօի հիւսիսակողմը յառաջացաւ։

ՔԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Զարը հրամայեց որ «Տօն», «Ուրալ», «Կէրէք» և «Քուպան» յածանաւերը և «Իրքիշ», «Անատիր» և «Արկուն» փոխադրանաւերը անմիջապէս ճամբայ ելլեն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Վլատիվօսթօքի նաւաբաժինը տեսնուեր է Թսուշիի նեղուցքին բացերը։

ՊԵՐԼԻՆ.— Կը ծանուցուի թէ ծովակալ Ալեքսէյեվ օրակարգ մը հրատարակած է Մուգտէնի մէջ, որով կը ծանուցանէ թէ ինք ստանձնած է Մուգտէն համախմբուած զօրքերուն հրամանատարութիւնը։ Այս պարագային Զօր. Քուրոբաթքին հարաւակողմի զօրքերուն հրամանատար պիտի ըլլայ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Հեռագիրները ցամաքի եւ ծովու կողմէ չարունակական յարձակումներ կը ծանուցանեն Բորթ Արթիւրի դէմ։ Ռուսական թորփիլանաւ մը եւ թորփիլահալած մը ընկղմեր են ճափոնական թորփիլներով։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԷՆՆԱ.— Ռուսերը դէպի Մուգտէն կը նահանջեն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Չիֆուէն հասած հեռագրի մը նայելով, ճափոնական թորփիլանաւեր, երկարատեւ յարձակումներ ըրած են Բորթ Արթիւրի նաւահանգիստը գտնուող ռուս. մարտանաւերուն դէմ։ Մինչ թնդանօթի ձայներ կը լսուին։ Ճափոնցիները շատ մօտեցած ըլլալով Բորթ Արթիւրի ամրութիւններուն, այսօր վաղը ընդհանուր յարձակում մը կը սպասուի։ Բորթ Արթիւրէն ռուս. մարտանաւերուն փախուստը արգիլելու համար Ճափոնցիները ականներ դրած են, ընդարձակ տարածութեան մը մէջ։

—Շանկայէն հասած հեռագրի մը նայելով, Վլատիվոսթօքի տորմիղէն երեք յածանաւեր խարիսխ նետեր են Նագահամայի առջեւ։

ՔԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Քանի մը օրէ ի վեր ծովու և ցամաքի կողմէ կռիւներ տեղի կ'ունենան Բորթ Արթիւրի չուրջ։ Ճափոնցիները թորփիլներ արձակեցին երեք թորփիլահալածներու դէմ։ Կը կարծուի թէ «Պոյարօֆ» թորփիլանաւը, որ վերջերս Նիւչուանկ փախաւ և յետոյ դարձաւ, ընկղմեր է։

ՎԻԷՆՆԱ.— Ճափոնի սպայակոյտը արգելեց որ զօրքերը Հայչէնկի վրայ յառաջանան։ Ինքեաուի առջեւ գտնուող ճափոնական փոխադրանաւերը, որոնք նաւաբաժնի մը պաշտպանութեան տակ են, մօտերս պիտի սկսին զօրք ցամաք հանել։

ԲԱՐԻԶ.— Զօր. Քուրոբաթքինի և ծովակալ Ալեքսէյեվի վերջին խորհրդակցութեան արդիւնքը չհասկցուեցաւ տակաւին։ Անցած մայիսին, Զօր. Շթաքէլպէրկի դէպի հարաւ յառաջխաղացութեան իբրեւ հետեւանք, Ռուսերուն պատերազմական յատակագիծը կարեւոր փոփոխութիւններ պիտի կրէ։

— Վլատիվօսթօքի նաւաբաժնին մարտանաւերը, որոնք քանի մը օրէ ի վեր կը պտտին ճափոնական ջուրերը, սպառնալով ծովեզերեայ քաղաքներուն, Թսուշիի բացերը նշմարուեցան։ Նաւերէն վեցը հրաման ստացած են յարձակիլ ճափոնական առաջնակարգ բերդերուն վրայ, իսկ յածանաւերը փոխադրանաւերուն ետեւէ պիտի իյնան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Խարպինէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Զօր. Քուրօքիի բանակը Լիաօ-Եանկի հիւսիսային արեւելեան կողմը կը յառաջանայ։

ԲԱՐԻԶ.— Շանկայէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ չորս Ֆրանսացիներ սպաննուած են Չինացիներուն կողմէ։ Զօրք ղրկուած է։

ՔԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Զօր. Քուրոբաթքին կը հեռագրէ թէ՝ վերջին կռիւներուն մէջ Ռուսերը 20 սպայ եւ 600 զինուոր կորսնցուցին։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

Այս գիշեր ուշ ատեն հետեւեալ հեռագիրները հաղորդուեցան մեզի.

ՌՈՒՍԻԱ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԳՈՀԱՑՈՒՄ ԿՈՒՏԱՅ

ԶՕՐ. ՔՈՒՐՈԲԱԹՔԻՆ ՎԻՐԱՒՈՐՈՒԱԾ

ԲՈՐԹ ԱՐԹԻՒՐԻ ԱՆԿՈՒՄԸ
ՄՕՏԱԼՈՒՏ

ԱԺԱՆՍ ՖՈՒՐՆԻԷ

ԲԱՐԻԶ, 28 Յլս.— Վայրկեանէ վայրկեան մեծ դէպքերու լուրին կը սպասուի թէ Լիաօ-Եանկի և թէ Բորթ Արթիւրի կողմէն։

ԲԱՐԻԶ.— Կը ծանուցուի թէ բաւան թնդանօթաձգութիւն մը կը լսուի Նոյքօհամայի կողմէն։ Դեռ չի գիտուիր թէ նաւամարտ մը ծագած է Վլատիվօսթօքի ռուս նաւաբաժնին և ճափոնական մարտանաւերու միջեւ, թէ Ռուսերը կը ռմբակոծեն Նագահաման։

—Նիւչուանկի մօտերը գտնուող ճափոնական փոխադրանաւերը սկսան պարպել իրենց բերած զօրքերը։

—Դեռ չհաստատուեցաւ երէկ տարածայնուած այն լուրը թէ ծովակալ Ալեքսէյեվ իր վրայ առած է Մուգտէնի զօրքերուն հրամանատարութիւնը։

ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Պ. Պալֆուր Երեսփ. Ժողովին մէջ յայտարարեց թէ՝ Ռուսիայէն հաւաստիք ստացած է թէ կամաւոր Տորմիղը պիտի հեռանայ Կարմիր ծովէն։

—«Նայթ Քըմէնտըր» չոգենաւին խնդիրը կարգադրուեցաւ և Անգլիա կատարեալ գոհացում ստացաւ։ (Տես Արտաքիններ)։

—Ճափոնական աղբիւր կը հաւաստեն թէ Թաշիչաօի ճակատամարտին մէջ քանի մը ռուս զօրավարներ ալ վիրաւորուած են, որոնց մէջ է Զօր. Քուրոբաթքին։ Ռուսական կորուստները 10,000 հոգիի կը հասնին եղեր։

—Կը հաստատուի թէ Մանչուրիոյ ռուսական բանակը դէպի Լիաօ-Եանկ կը նահանջէ։

— Ճափոնցիները Բորթ Արթիւրի վճռական յարձակումին կը պատրաստուին։ 80,000 զինուոր պիտի մասնակցի այս յարձակման։ Թօքիոյի մէջ բերդաքաղաքին անկման կը սպասուի օգոստոսի սկիզբը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՓՈԽՈՒԵԱԼ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ		92.04
Ամենէն բարձր գինը		92.14
Երէկուան վար գինը		91.26
ՌՈՒՄԷԼԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ		
Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ֆր.	120.
Երէկուան բարձր գինը		120.37$\frac{1}{2}$
» վար »		119.87$\frac{1}{2}$
Թարափ	»	511.
Էժիբսիէն Քրէտի Ֆօնսիէ	»	278.
Լօրիում	Ֆր.	47.50
Շիրքէթը Խայրիյէ	Լ.Օ.	30.
Պանք Նաս. Կրէտ.	Ֆր.	421.
Թրամվայ բաժնեթուղթ	Լ.Օ.	5.97
» պարտաթուղթ	Ֆրք.	492
Թրանսվաալ	Ֆր.	92.
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
Մէճիտիէ արծաթ	Ղշ.	108.07
Անգլիական ոսկի		109.33
Ֆրանսական ոսկի		87.13
Քրիմիգ		51.05
Բօլ		90.
Ռուպլի թղթադրամ		8.67$\frac{1}{2}$
Լոնտոն 3 ամիս		110.15
Բարիզ		23.88$\frac{3}{4}$

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ 28 Յուլիս

Քրէտի Լիոնէ	1131.
Իտալ. Ռանթ	102.
Օսմ. Մաքս	456.

ԼՈՆՏՈՆ, 28

Օսմ. քոնս. ինիֆիյէ	84.25
Անգլ. քոնս.	88.37
Պանք Օթթօման	12.
Ջէք Բարիզի վրայ	25.37

ԼՈՒՍԱՎԱՌՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Վեհ. Կայսեր Գահակալութեան տասներորդին առթիւ կատարուելիք խրախճանութեանց համար, Պաղչէգաբու ՊԻՆ ՊԻՐ ՉԷՇԻՏ վաճառատունը պատրաստել տուած է զանազան տեսակ եւ գոյնզգոյն լապտերներ, պաթիօթիկ վրայ գեղեցկօրէն նկարուած Օսմ. դրօշներ, Վեհ. Սուլթանին կենաց արեւշատութեան համար աղօթքներ կրող վերտառութիւններ, եւ լուսավառութեանց և զարդարանքներու յատուկ զանազան պիտոյքներ, որոնք հետեւեալ գիներով կը ծախուին նոյն վաճառատան մէջ։

Վեհ. Կայսեր համար բարեմաղթ. ղր. թական վերտառութիւններ 5
Կայս. Թուղրայի ձեւը 5
Օսմ. զինանշան գունաւոր 15
Օսմանիյէ պատուանշան 10
Մէճիտիյէ » 10

Վերոյիշեալ 5 վերտառութիւնները և գեղեցիկ պատկերները մէկտեղ առնողները 40 ղրշ, եւ գաւառներէ յանձնարարութիւն ընողները թղթատարի ծախքով 45 ղղ. պէտք է ղրկեն։
20—10

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՐ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսար Շահանէճէ միւպայէա օլունաճագ օլան լէվհա պագըըըն չէհըը հայր Րումինին 17ինճի ճումաա երթէսի կիւնիւ ինհալէի էվվէլիյէսի վէ 19ընճի բազար երթէսի կիւնիւ տախի 100ական 3 թէնզիլի պիլ-ըամալ ինհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճագընտան, իթալա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհիպէն եէվմը մէզքիւրտէ նիհալէթ սաաթ 10ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհայա կէլմէլէրի։

13 Թէմուզ 320 3—2

***

Խազինէի Խասսար Շահանէճէ միւպայէա օլունաճագ պէյյազ վէ բէնկլի միւթէնէվվի ճամըն միւնագասասընա պայլանըլըըըընտան, իթալա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհիպէն Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհայա կէլմէլէրի։

14 Թէմուզ 320 3—2

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

4% Թէմալէթի բրիօրիթէ փոխառութեան Օսմ. պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ թիւ 23 կտրօնը, որուն պայմանաժամը կը լրանայ 1904 օգոստոսին, ինչպէս նաեւ 1904 յուլիս 1)14ի վիճակահանութենէն ամարթի եղած պարտաթուղթերը պիտի վճարուին 1904 օգոստոս 1(14էն սկսեալ Օսմ. Պանքային Կ. Պոլսոյ, Լոնտոնի եւ Բարիզի գրասենեակներէն։
10—2

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ պատրաստ և չափու վրայ հանդերձներու, Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ, Համուալը խանի մօտ, թիւ 25։

Այս վաճառատան հիմնադիրն, Արտակ Մօսիկեան, տարիներէ ի վեր, իր ուղղամտութեամբ յաճախորդներուն վստահութիւնը և համակրութիւնը գրաւած ըլլալով և փափաքելով իր գործառնութիւններն աւելի ընդարձակել, իրեն ընկեր-եղբայր առած է Վահան Տամլամաեան անուն փորձառու երիտասարդը։ Երկու ընկերներ պիտի ջանան, պիտի ջանան իրենց բազմաթիւ յաճախորդներու գոհունակութեանն ծառայել և իրենց նշանաբանն պիտի ըլլայ՝ ճշդապահութիւն և աժան ծախել շատ ծախելու համար, ինչ որ առէ առաջ Արտակ Մօսիկեանի ուխտն էր։ Վաճառատան մէջ հրապարակին վրայ նմանը չտեսնուած վարպետ ձեւող մը միշտ ներկայ է և պաշտօն ունի հսկել թէ պատրաստ և թէ յանձնարարուած հանդերձներուն լաւ և անթերի պատրաստութեան։ Կը խնդրուի ազնիւ յաճախորդներէն չմոռնալ Հաճի Շահինն և յիշել թէ միայն այս վաճառատունն է որ ինքնօգնութեամբ վերծնուած է, Ալլահ պէրէքէթ վէրսին։ գործնական գաղափարով։

Նոյեմբեր 1էն մինչեւ մայիս 1 վաճառատունն կիրակի օրերն բաց է։ Մէկ թիւ 2 ղրշ. ուտեղութիւն չկայ։

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ Ը. ՆԿ

NORTH BRITISH & MERCANTLE
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1809 ԻՆ

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	16,898650	» »
1902ի հասոյթը	3,550,883	» »

NORTHERN ASSURANCE COMP
ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԻՆՇՈՒՐԸՆՍ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1836 ԻՆ

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	6,523,504	» »
1902ի հասոյթը	1,515,600	» »

Վնաս 41,000,000 Անգլ. ոսկին կանցնի

Այս ընկերութիւնք քաւաքարար իրենց ընծայած բացարձակ վստահութեան հսկայ դրամագլխի և պահեստի գումարաց նեսակէտով հրդեհի դէմ ապահովագրութիւններ կ'ընդունին չէնքերու, կարասեաց, վաճառքի եւն. ԽԻՍՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳՆՈՎ ԵՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ՔԱՆ ՈՒՐԻՇ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ.

Վճարմունք արդարութեամբ անմիջական եւ առատաձեռնութեամբ կը կատարուին

Մինչ այժմ հրդեհի վնասուց համար վճարուած գումար ՔԱՌԱՍՈՒՆԸ ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆ Անգլ. ոսկին կ'անցնի

ՄԱՐԻԹԱՅՄ
MARITIME INSURANCE Cⁱ Lᵗ
ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 500000, ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 160000

Այս ընկերութիւնն եւս չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջ բեռցուած ապրանքներն և դրամածրարներն ինչպէս նաև ամենուրեք թղթատարով ղրկուած ինչքերը խիստ չահաւէտ եւ օգտակար պայմաններով կ'ապահովագրէ։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ԳՈԼՍՈՆ, Գ. Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ.— Ղալաթիա, Մէհմէտ Ալիփաշա խան թիւ 22։
20—4

ԴԵՂԱՐԱՆ
ԽԱՉԻԿ ՓԷՍՃԵԱՆ

261 Մահմուտ Փաշա Պաշի, աղբիւրին կից 261

Սոյն բազմամեայ դեղարանը, կազմակերպութենէ մը ետքը Խաչիկ Փէսճեանի կողմէ քիչ առեննուան մէջ պատիւը ունեցաւ գնահատուիլ յարգոյ հասարակութենէն, որմէ քաջալերուելով այս անգամ պէտքը կը զգայ իր ուղղութիւնը եւ նպատակը ներկայացնել հանրութեան։

ՆՊԱՏԱԿ.— Գոհ ձգել իր յաճախորդները՝ դեղերու թարմութեամբ, դեղագրերու արագ և ճշգապահ պատրաստութեամբ, գներու ակներեւ չափաւորութեամբ և արուեստին խղճամիտ գործադրութեամբ։

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ.— Մաքրութիւն, պատեհման դրութիւն եւ պարկեշտութիւն դեղարանին սկզբունքը եղած են։

Բանակցած է Եւրոպական տուն մը հետ ամէն շաբթու թարմ պատուաստի թիւպեր (աշը գալէմի) բերել տալու։

Ամէն օր դեղարան յաճախող Հայ եւ օտարազգի բժիշկներէն յիշենք մասնաւորապէս հանրածանօթ ԲԺԻՇԿ ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԻ էֆ.՝ որ ամէն Գշ. Եշ. եւ Շբ. օրեր ժամը 8—11 իրեն դիմող հիւանդները կը դարմանէ իր ծանօթ փորձառութեամբ և մասնագիտութեամբ, դեղարանին մասնաւոր դարմանարանը։

Առանձնապէս Վառվապուտ էֆ. Թաշճեան եւս ամէն առաւօտ մինչեւ ժամը 5 սոյն դեղարանը կը գտնուի և ակռայի հիւանդութիւնները կը դարմանէ, պատրաստելով նաև արհեստական նուրբ ակռաներ։

ԴԵՂԱՐԱՆԸ ՈՒՆԻ ՆԱԵՒ ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ՍՊԱՍ 50—6

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ „ՏԸՊՐԻՃ"
"DUBRIDGE„ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ՔԱՐԻՒՂԱՇԱՐԺ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ
(ՄՕԹԷՕՌ)

ԻՆ ՆԱՎԹԵՑՂՈՆՆԵՐ,
ԻՆ ԳՈՄԱՅՆՈՒՆԵ
ՆԻ ԻՆ ԱԺԱՆՆ ԵՆ

1ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 500 ՁԻՒ ՈՒԺՈՎ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ԿԸ ՇԻՆՈՒԻՆ

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ.— Ղալաթիա, Մումհանէ, թիւ 51
ԼՄՁԱՐԻՏԵՔ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ. 40—4

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
ԿԵՆԱՑ. ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎՈՒ
ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՎԻԵՆՆԱ, 1860ԻՆ

Գրասենեակ Համօբոյօ խան, Թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Գ. ՖԵՐԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը. 35 տարեկան մէկը որ կուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քսանըհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրգ. պիտի վճարէ և պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆրգ. հնչուն դրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի, զոր օրինակ 10 տարիէն, իր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարները ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումը կ'երաշխաւորուէ։ 50.3

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ
ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ԵՒ ԳԱԳՄԱՃԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ Թիւ 7
Սինկէրի մասնաճիւղին դիմացը

Սոյն հանրածանօթ վաճառատունը, որ երբեմն ճանչցուած էր Մ. Հիւսէյինեան և Ընկ. անունով և 20 տարիէ ի վեր մեծ համբաւ չահած է հարսնեսական մոմերու, ծխրտութեան հագուստներու և գլխաւորապէս կիներու և աղջիկներու գլխարկչէնութեան մէջ, այս անգամ աւելի ընդարձակելով իր գործերը, վերոյիշեալ վաճառատունը փոխադրուած է։

Այդ առթիւ կը ծանուցանէ պատուելի հասարակութեան թէ բոլորովին տարբեր եղանակով մը, եւ անհաւատալի աժան գիներով և արագապէս կը պատրաստէ խիստ չքեղ և գեղեցիկ մոմեր կը ծախէ քօղեր, գլխարկներ, ափսէներ, ծանր քօղի անուակներ, ձեռնոցներ, երիզ, լեմոնի պաքէթներ։ Նոյնպէս ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ հագուստ երու ճոխ տեսակներ, սիւզէնիի, պրօտէի, ատլաթէն լիւքսի և օթօմանի վրայ բանուած ընտիր պրօպըրով։

Կիներու գլխարկչէնութիւնը կատարելագործելու համար ամէն ջանք ի գործ դրուած է չնորհիւ առաջնակարգ մօտիւթներու եւ ճոխ ապրանքներու որոնք կը մրցին Բերայի ամէնէն մեծ վաճառատուններուն հետ։ ԿԷՍ ԺԱՄՈՒԱՆ մէջ կը պատրաստուին եւ կը յանձնուին ամենաընտիր գլխարկներ։

Վաճառատան մէջ կը գտնուին նաև ծաղիկներ, փետուրներ, էկրէթ, մետաքսէ փայլուն քրէթալներ, ժապաւէններ, վուալներ, եւ մանչերու յատուկ ամէն տեսակ գլխարկներ, ժանեակներ, ժապաւէններ, խարճերու եւ կառնիթիւրներու ճոխ տեսակներ, բոն

ժէ, թաֆթա, մուսլին տը սուա, սաթէն լիպէրթէ, քրէփ անկլէ, թիւլ, ֆիշիւ, կիներու եւ աղջիկներու վերնոցներ, քորսէներ, ձեռագործի ամէն տեսակ տերեւներ և զարդեղէններ, սալօններու ծաղկեայ էթաժէրներ՝ մեծ տարբերներով պատրաստուած։

Դիմեցէք, եւ դժգոհ դուրս չպիտի ելլէք։ 50—6

ՀՄԱՅԵԱԿ ՔՀ. ԷՔՍԷՐՃԵԱՆ
ՏԱՐԵՐՔ ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԼԵԶՈՒԻ
Ա. հատոր 3 ղշ. Բ. հատոր 5 ղշ.

Սոյն դասագիրքը որ մեծ ընդունելութիւն գտած է Ազգ. վարժարաններէն, Ե. տպագրութեան հասած է։ Վերջերս հրատարակուած է կարեւոր փոփոխութեամբ։ Կը ծախուի Կ. Պոլիս, Մարգարեան գրատունը։ 10—7

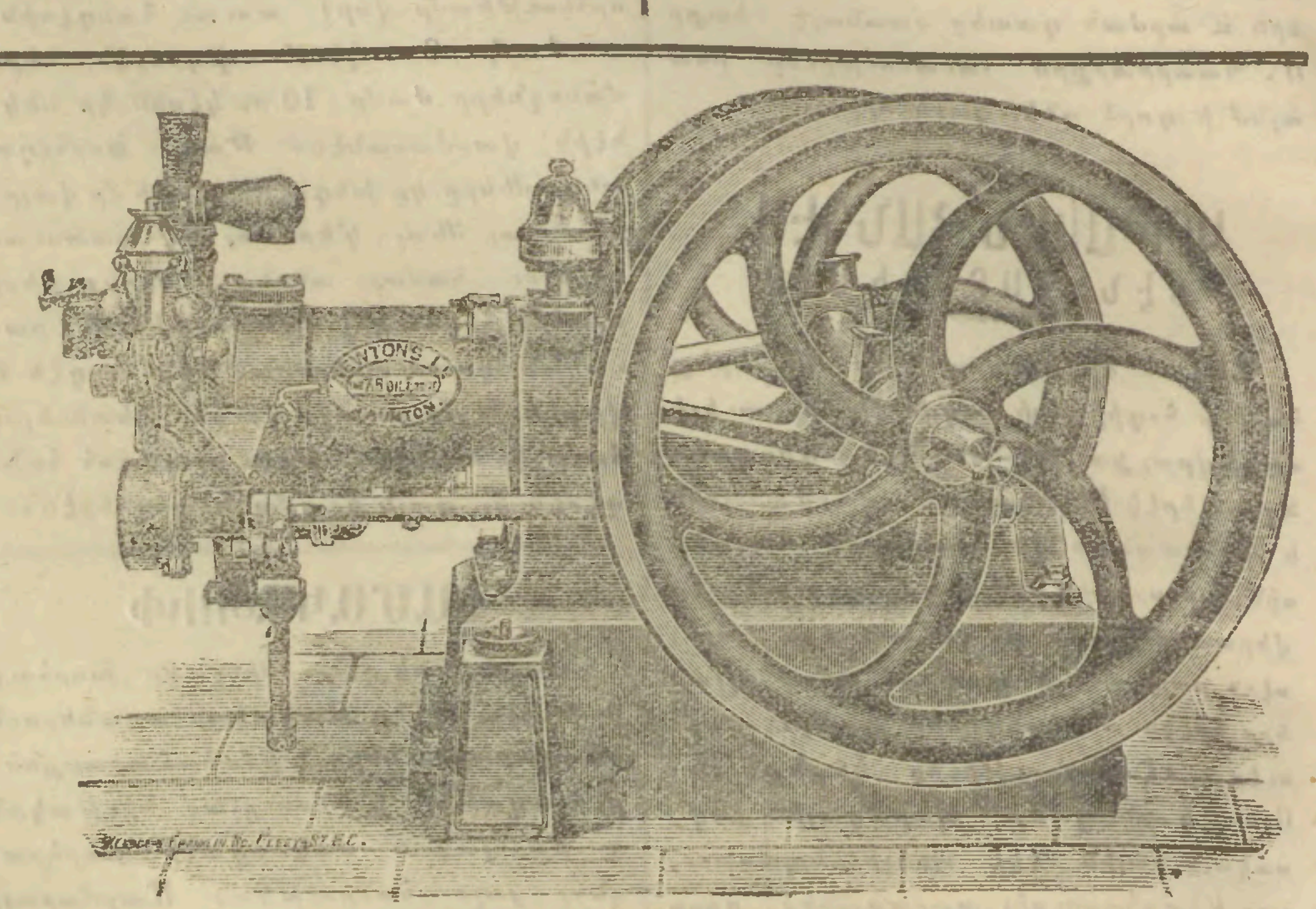
ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄՋԻԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պոլիս Մահմուտ Փաշայի գլուխը, 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ չաքարեղէններ եւ ըմպելիներ, ինչպէս նաեւ երեկոյթներու եւ անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ չաքարներ եւ ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մըն ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անուշները եւ զանազան չաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին վաճառատանս մէջ։ Կը գտնուին նաեւ ֆոնտան եւ ուրիշ տեսակ չաքարներու ճոխ մթերքները։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք մեծ փութով կը կատարուին։ Գիները չատ աժան են։ 104—62

ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ
Երաշխաւորեալ անգլիական առաջնակարգ ապրանք

Քարիւղով եւ կազով ամէնէն դիւրին կերպով շարժող մեքենաներ ամէնէն ընտիրը, և ինչ որ աւելի կարեւոր է ամէնէն աժանն են։ Այդ մեքենաները մասնաւորապէս շինուած են Պաթուսի քարիւղի գործածութեան համար։ Ամէն մեծութեամբ մեքենաներ կան, մէկէն մինչեւ 25 և աւելի ձիու ուժով։ Մանրամասնութեանց եւ գիներուն համար դիմել առ

ՏԵԱՐՔ ՃՈՐՃ ՊԷՅՔԸՐ ԵՒ ՈՐԴԻ
12 Խօրասանճի խան, ՍԻՐՔԷՃԻ, ՊՈԼԻՍ

Միակ ներկայացուցիչ ամբողջ Տաճկաստանի։ 50—7

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ
1828-1829ԻՆ

1828 L'UNION DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ
1828-1829

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրեալ դրամագլուխ	22	միլիառ
1903ին գանձուած ապահովագին	25	միլիոն ֆրգ.
Մինչեւ 1903ի վերջը հատուցուած վնաս	284	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	119	» »

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Ընթացիկ ապահովագրութիւնք	278	միլիոն ֆրգ.
1903ին գանձուած ապահովագին	12	» »
Մինչեւ 1903ի վերջը հատուցուած վնաս	130	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	161½	» »

որ ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին հետ կը համեմատի 100ին 60— ինչ որ «Իւնիօն»ի ապահովագրելոց կ'ընծայէ հսկայ երաշխաւորութիւն մը ՈՐՈՒՆ ՆՄԱՆԸ ԿԱՐԵԼԻ ՉԷ ԳՏՆԵԼ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԳՈՐԾՈՂ ՈՒՐԻՇ ՈՒԵԻԷ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՔՈՎ։— Արեւելքի համար մասնաւոր զեղջեալ սակացոյց։ Նպաստաւոր պայմաններ ամենամեծ կերպով աւելի գերազանց քան ուրիշ ոեւէ՝ ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարուէ տարի անմիջական վճարում, որով «Իւնիօն»ի ապահովագրուողք ՋԵՐԾ են այն վնասներէն եւ յուսախաբութիւններէն որոց կենթարկուին միշտ այն անձինք, որք շահաբաժիններու բարդման (accumulation des bénéfices) ՑՈՒՐԻ ՈՒ ՎՆԱՍԱԿԱՐ դրութեամբ գործող ընկերութեանց կ'ապահովագրուին։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ։

Թուրքիոյ եւ Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհ. Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ
Պետ կենաց ճիւղին ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Սթամպօլ, Սուլթան-Համամ, Քաթըրճը Օղլու բաստ։
Մասնաճիւղ՝ Ղալաթիա, Ինայէթ խան. Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։
20—6

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ» ԹԵՐԹՕՆԸ(120

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Դրամի Քօղին Տակ

ՎԷՊ
Տեղական—Ընտանեկան Կեանքէ

Ը.

Արայ սկսաւ մտածել, բայց Միրանոյշի խօսքը բացատրող ոչինչ կրցաւ գտնել։

—Օրիո՛րդ ձայնեց կակազելով։
—Դատ՞ք...
—Կը տեսնէք թէ ինչպէ՛ս չարչարուցի միայն բայց բան մը չեմ յիշեր ..
—Կեցէ՛ք ձեզի օգնեմ...
—Անկարելի է ... առանց բան մը...
—Կեցէ՛ք, կեցէ՛ք.. դուք ա՛յն աստիճան անհամակիր էք եղեր մեր միութեան...

—Ե՞ս... բայց Օրիո՛րդ... ինչպէ՞ս կը հաւատաք...
—Կեցէ՛ք, վայրկեան մը, դուք այն աստիճան անհամակիր էք եղեր մեր միութեան, որ նոյն իսկ ասոր անոր պատուոյ խօսք տուեր էք անպատճառ համակակելու ձեր հօրը առաջարկին.
—Բա՛յց...
—Ճի՞շդ չէ՞ ըսածս ..
—Ճիշդ է, բայց ...
—Պատուոյ խօսք չէ՞ք տուած...
—Աստուած իմ, սակայն Օրիորդ, ներեցէք որ յայտնեմ պատճառը...
—Ես ալ ատոր կը սպասեմ, ըսաւ Օրիորդ Տնտեսեան, ու թեւերը կուրծքին վրայ ծալլելով ականջ տուաւ երիտասարդին։
—Անուն տալու պէտք չունիմ, սկսաւ Արայ, բայց երիտասարդ մը՝ զոր քիչ մը կը ճանչնայի, ինքզինքը արդէն իսկ թեկնածու կը նկատէր ձեզի, երբ այս խնամութեան խնդիրը ծագեցաւ ..
—Եւ դուք ալ անմիջապէս տեղի տուիք...

—Այսինքն, բարեկամիներ մէջ մտան, ըսին թէ խեղճ տղան կը մեռնի ցաւէն եւ զիս ստիպեցին գոնէ առժամաբար զինքը ապահովելու...
—Ատո՞ր վրայ...
—Ատոր վրայ, ես ալ պատուոյ խօսք տուի իրեն թէ բնաւ հաւանութիւն չպիտի յայտնեմ.. կը տեսնէք որ իրար անցնելու պատճառ մը չկայ... ես միշտ սիրած եմ ձեզ, ու պիտի սիրեմ յաւիտեան ..
—Բայց սիրող մարդ մը այդպէ՞ս կը վարուի...
— Ինչ անսովոր բան կայ իմ վարմունքիս մէջ, հարցուց Արայ զարմացկոտ։
—Այդ պատուոյ խօ՞սքը...
—Բայց ի՞նչ նշանակութիւն ունի... ասանկ խնդիրներու մէջ պատիւը ի՞նչ գործ ունի... պատիւը դրամական խնդիրներու կապուած չէ՞...
Հօրը խրատներուն ազդեցութիւնը սակաւին վրան էր, եւ գէչ աղէկ կրկնել կ'ուզէր միտքը մնացածը։

Տնտեսեանի աղջիկը սակայն, ինքն ալ միեւնոյն ըմբռնումներով խմորուած, ժամանակ չթողուց որ չարունակէ։
—Իրաւունք ունիք, ըսաւ իր կարգին, հայրս ալ այդպէս կը մտածէ, բայց իմ հասկցնել ուզածս ատ չէ.. պէտք էիք մտածել թէ այդ տեսակ պատուոյ խօսք մը իմ արժանապատուութիւնս կը վիրաւորէ...
—Ի՞նչ օգուտ որ զիս ստիպեցին, մնչեց Արայ՝ ինքզինքը արդարացնելու փորձ մը ընելով, տկար մէկ կողմս գըտան, եւ ա՛յն աստիճան ճնշեցին որ ակամայ տեղի տուի, ներեցէ՛ք...
—Ներելը դիւրին է, բայց կը կար ծէ՞ք որ առով եղածը դարմանուի... վարժապետի կտորի մը աղջեւ զիս...
Արայ՝ զարմացման չարժում մը բրաւ։
—Դիւէ՞ք, հարցուց։
—Հարկա՛ւ գիտէի, եւ ատոր համա՛ր մանաւանդ այսքան վիրաւորուած կը զգամ ինքզինքս...
—Ներեցէ՛ք, Օրիորդ, ներեցէ՛ք, ըսի՞ն թէ խեղճ տղան կը մեռնի, սիրտս յուզեցին, չկրցայ դիմանալ...

—Վարժապետի կտորի մը համար ձեր սիրտը ինչո՞ւ պիտի յուզուէր, ինչ կ'արժէ իր կեանքը, ինչ կ'արժէ ինքը, որ իրեն սփոփանք մը տալու համար իմ արժանապատուութիւնս ոտքի տակ առնելու չափ առաջ գացեր էք այդպէս...
—Ներեցէ՛ք...
—Եւ յետոյ, ինչպէ՞ս կրնայիք հաւատալ թէ ատանկ վարնոց մարդ մը՝ զոր հայրս ամսականով վարձած էր իմ զարգացմանս համար, ծառայ մը, գրեթէ ստրուկ մը, կրնար ինծի հետ ամուսնանալու յոյսը ունենալ..
—Չէի հաւատար, հաւատալուս համար չէր, զիս յուզեցին, փափուկ թելիս զարկին, ներեցէ՛ք...
Հայ-Լայֆի մէկ որոշ դասակարգին հարազատ պտուղն էր Սիրանոյշ, խիղճ, ամօթ, պատուոյ ըմբռնում չունեցող բաւարարութիւններու մէկ պտուղը, թեթեւ, աննկարագիր ու անամէջ։ Եթէ Միհրդատը չէր սիրէր, գոնէ անոր կը համակրէր այնչա՛փ որչափ չպիտի համակրէր երբեք Արայի։ Բայց Մինասթեանի զաւակը կրնար վերք մը բերել իրեն, մինչդեռ Միհրդատ, ոչ դիրք ունէր, ոչ դրամ, ոչ ալ ո եւ է նշանակութիւն մը։
(Շարունակելի)

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԴ

ԱԶԴ.—Օսմ. Հանր. Պարտուց Թողեալ հասոյթներու Ընդհ. Տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու թէ դրոշմի կանոնագրին 32 և 33րդ յօդուածներու համաձայն մասնաւոր կնիքներ պատրաստուած են արտաօտար դրոշմին համար կարգ մը տպագրուած թուղթերու և փաստիւներու որոնք ենթակայ են 2, 2, 10 եւ 20 փարայի և 1, 2, 3, 5 և 55 ղրշ.ի որոշեալ տուրքի։

Հետեւաբար, անոնք որ կ'ուզեն դրոշմի ենթարկել այս կարգի թուղթերը, զանոնք պէտք է ներկայացնեն մասնաւոր դիւանին, Պոլիս, Զէնթրալի սեղնութեան մէջ, ուր անհրաժեշտ ձեւակերպութիւնները պիտի կատարուին, կանոնական տուրք կանխիկ վճարմամբ և 5% զեղչելով՝ ըլլալիք կորուստի փոխարէն։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

28/11 Յուլիս 1904/1320

Յ. Գ. Մասնաւոր պատուէրներ պիտի դրուին տրամադրութեանը տակ այն անձերուն, որոնք ուզեն անոնցմէ։
12—5